

Urząd Regulacji
Energetyki

OIP w strukturze GK PSE SA.

***Echa dyskusji publicznej
nad Stanowiskiem Prezesa URE
ws. modelu rynku opomiarowania w Polsce,
ze szczególnym uwzględnieniem
wymagań wobec OIP.***

dr inż. Tomasz Kowalak,
Dyrektor Departamentu Taryf

Konstancin, 29 lutego 2012 r.

- 1. Ogólna charakterystyka pozycji stron wyłonionych w wyniku dyskusji**
- 2. Brak analizy CBA dźwignią do podważenia celowości wdrożenia Smart Grid**
- 3. Niezależny OIP centralny, czy rozproszone Aplikacje Centralne AMI OSD jako rozwiązanie wystarczające do zrealizowania funkcji celu?**
- 4. ICT Service Provider jako niezależna trzecia strona, odpowiedzialna za proces pobierania / transmisji i zarządzanie danymi pomiarowymi**
- 5. Arbitraż: nakłady inwestycyjne vs koszty operacyjne (np. usługi obce) jako determinanta strategii OSD**

**Smart
Grid?**

...

**Na co
komu
na
pustyni
łódź?**

Noah's Ark

ABBY ALDRICH ROCKEFELLER FOLK ART CENTER, WILLIAMSBURG, VIRGINIA

**Smart
Grid?**

**Historia
lubi
się
powtarzać,**

**więc
jednak...**

**może
lepiej
ją mieć
niż nie!**

1. Ogólna charakterystyka pozycji stron wyłonionych w wyniku dyskusji

OSD E, Sektor ICT, Sektor gazowy

Opór przed zmianą, poszukiwanie „obiektywnych” pretekstów do odsunięcia decyzji (brak analizy CBA, brak „zachęt” inwestycyjnych, ryzyko „wypierania” niezbędnych inwestycji w sieć i przyłączenia)

Oczekiwanie na „wymuszenie zewnętrzne” które jednocześnie określi szczegółowo warunki i zakres zmiany, de facto zdejmując odpowiedzialność za jej przeprowadzenie i skutki

Oburzenie na zarzut braku obiektywizmu OSD

Wątpliwość odnośnie zasadności powołania centralnego OIP, założone funkcje celu mogą być zrealizowane przez rozproszone Aplikacje Centralne OSD – zachowanie monopolu OSD E w całym zakresie rynku danych pomiarowych

„Addytywne” myślenie o kosztach od poniesienia przez odbiorców (cokolwiek się zrobi – będzie drożej dla odbiorców)

1. Ogólna charakterystyka pozycji stron wyłonionych w wyniku dyskusji

OSD E, Sektor ICT, Sektor gazowy

Wizja ICT Service Providera jako niezależnej strony trzeciej (de facto hegemon) na rynku danych pomiarowych, z opcją pozostawienia liczników w OSD E

Wizja oparcia całej komunikacji na dostępie do internetu szerokopasmowego – odcięcie OSD E od bezpośredniego dostępu do danych

Wniosek 1: Pozostawienie inicjatywy w rękach OSD nie pozwoli na faktyczny rozwój Smart Grid

Wniosek 2: inwestowanie w PLC jest błędem strategicznym (*stranded investment*)

1. Ogólna charakterystyka pozycji stron wyłonionych w wyniku dyskusji

OSD E, Sektor ICT, Sektor gazowy

Zdalny odczyt i zarządzanie zaworem przy gazomierzu jest opcją atrakcyjną biznesowo, ale bezwzględnie wymaga przeprowadzenia analizy CBA

Nie ma presji czasowej na wdrożenie Smart Grid, właściwej dla sektora elektroenergetycznego

Ewentualne wykorzystanie infrastruktury komunikacyjnej budowanej przez OSD E jest zbyt ryzykowne ze względu na strategię biznesową sektora gazowniczego

Wniosek: perspektywa budowy niezależnego systemu lub presja na wdrożenie w elektroenergetyce modelu z „bramą domową” poza licznikiem

**Mniej więcej tak
wygląda droga do Smart Grid oczami OSD E**

Tak drogę do Smart Grid widzi sektor ICT

**Integracja sektorów w zakresie Smart Grid
oczami gazowników**

2. Brak analizy CBA dźwignią do podważenia celowości wdrożenia Smart Grid

np.: stanowisko E&Y:

„... Uważamy, że przed wdrażaniem tak istotnych zmian rynkowych taka analiza powinna zostać przeprowadzona. Tak duże i istotne zmiany w organizacji rynku energii nie powinny być wdrażane "na czuja", tylko po przeprowadzeniu analizy ilościowej, pozwalającej ocenić/skwantyfikować oczekiwane korzyści. "Waga uwarunkowań krajowych" tj. przeciwdziałania blackoutom, rozwój generacji rozproszonej, powinna być wzięta pod uwagę w tej analizie - zarówno po stronie kosztów (urządzenia muszą mieć odpowiednie funkcjonalności) jak i korzyści. Planowane korzyści powinny zostać skwantyfikowane i zderzone z kosztami wdrożenia systemu. W kosztach powinno wziąć się pod uwagę nie tylko koszt wdrożenia systemów AMI przez OSD, ale również koszty wdrożenia NOP, dostosowania się sprzedawców i uczestników rynku do nowych systemów i regulacji. ...”

odpowiedź:

1. Nie ma zwartej analizy w postulowanym zakresie - fakt
2. Analiza postulowanych wielkości, jakkolwiek rozproszona pomiędzy różnymi dokumentami, została przeprowadzona, także z uwzględnieniem kosztów organizacji OIP oraz inwestycji niezbędnych poza systemami AMI, także w formule rozproszonych inwestycji prosumenckich.
3. Jest całkowicie uzasadniona potrzebna dalszych prac „doszczegółowiających”, jednakże
4. Odkładanie decyzji byłoby – w obliczu presji czasu – niewybaczalnym kunktatorstwem

3. Niezależny OIP centralny, czy rozproszone Aplikacje Centralne AMI OSD jako rozwiązanie wystarczające do zrealizowania funkcji celu?

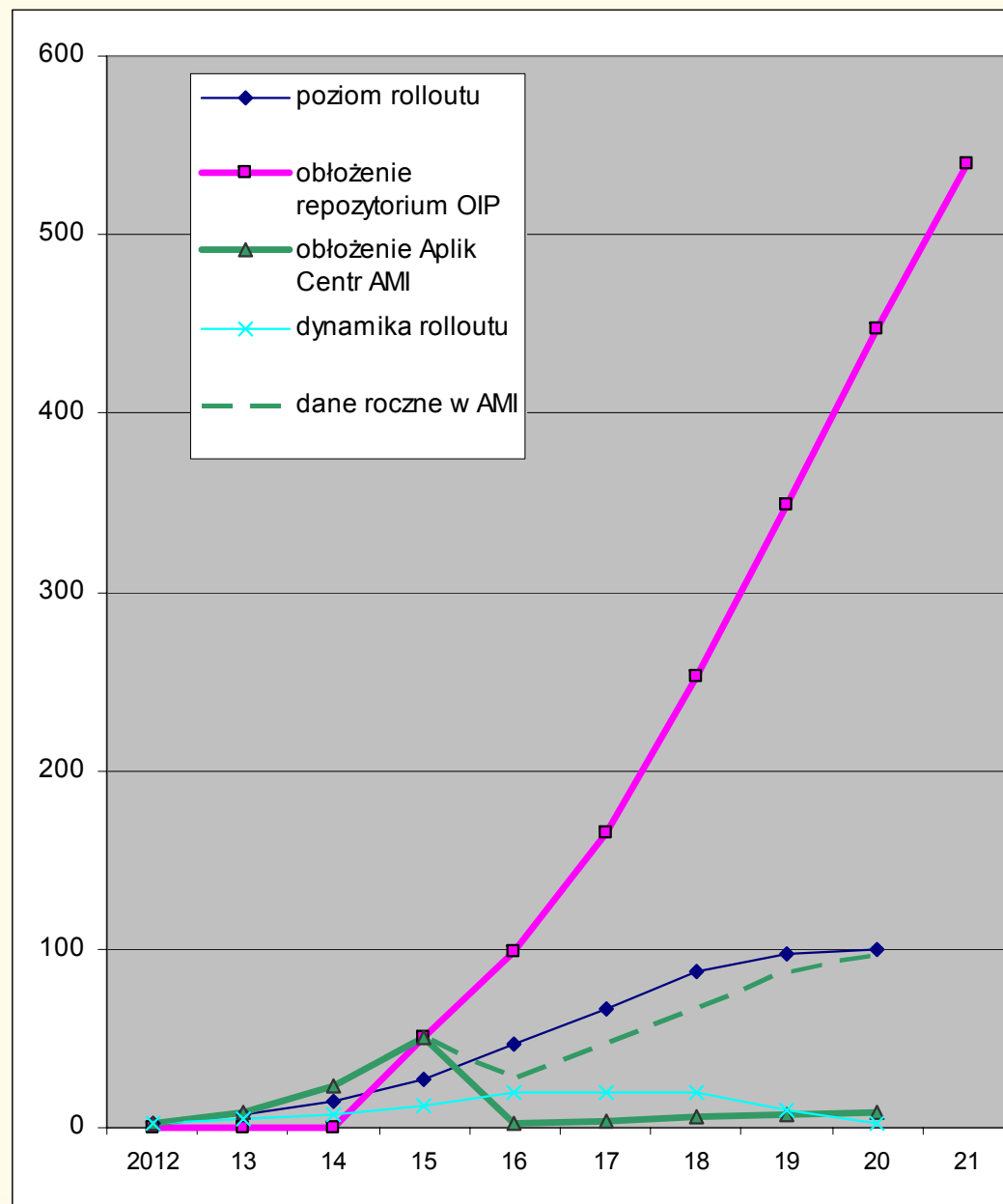
Postulat niezależności OSD od władz korporacyjnych w kształtowaniu strategii jako główny argument przeciwko tworzeniu Niezależnego OIP

E&Y: „Uważamy, że dobrym jest, że URE pisze o problemach, które są obecne na rynku energii i dotyczą utrudnień w dostępie do danych dla sprzedawców, czy faworyzowaniu własnego obrotu przez grupy zintegrowane pionowo”.

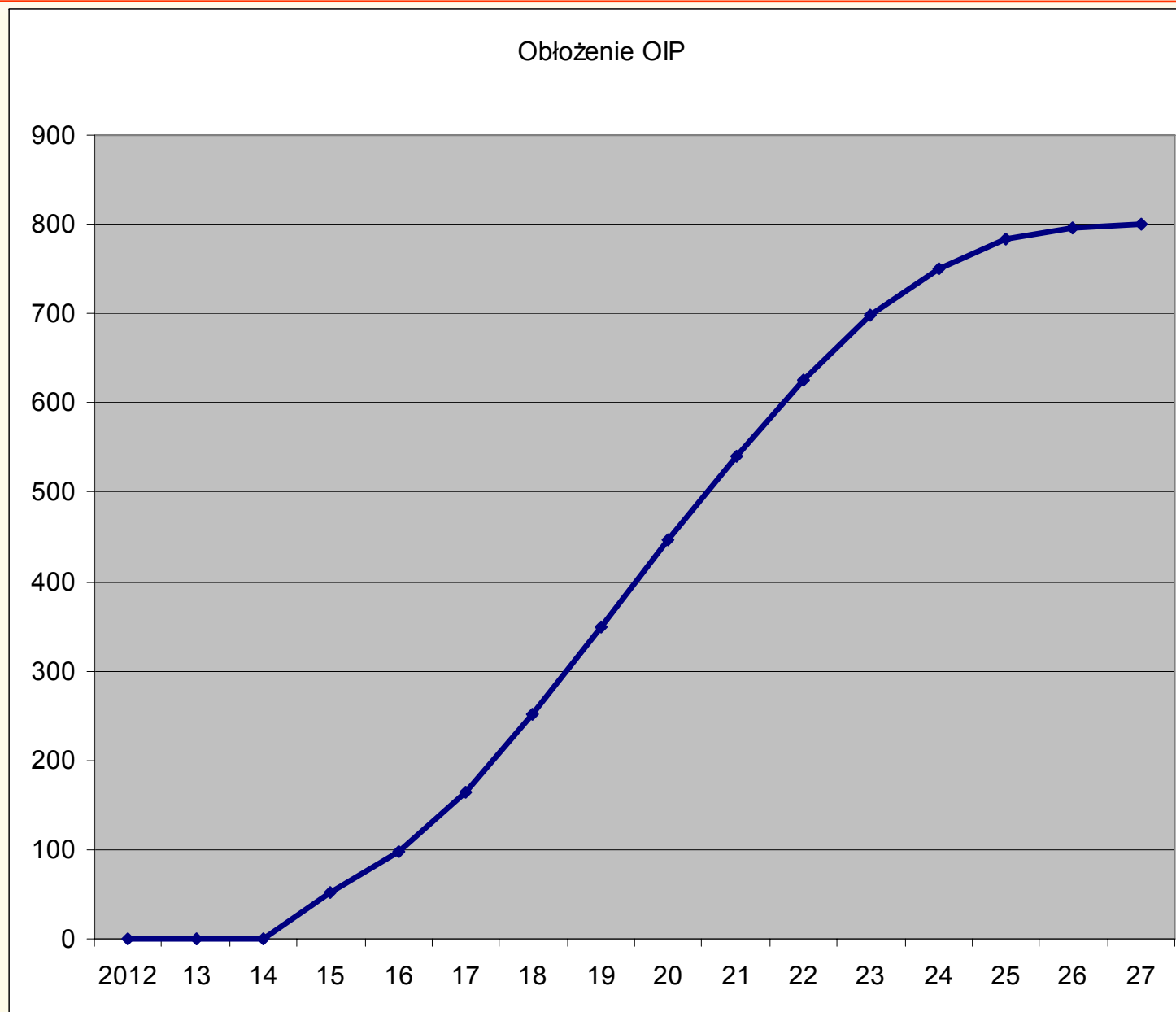
Ryzyko dubla inwestycyjnego w infrastrukturę bazodanową na poziomie OIP wobec zbudowanych już Aplikacji Centralnych AMI OSD

Podstawą tej tezy jest oczekiwanie, że Aplikacje Centralne AMI docelowo realizować będą wszystkie obowiązki związane z obróbką, udostępnianiem i archiwizowaniem informacji pomiarowej, a Repozytorium Centralne OIP będzie „nakładką” na istniejącą infrastrukturę

Dynamika narastania wymaganej pojemności repozytoriów: AMI OSD oraz RC OIP

Dynamika narastania wymaganej pojemności Repozytorium Centralnego OIP

4. ICT Service Provider jako niezależna trzecia strona, odpowiedzialna za proces pobierania / transmisji i zarządzanie danymi pomiarowymi

Ryzyko kontraktowe:

Odpowiedzialność stron musi mieć oparcie w umowie

Ryzyko konieczności zmiany stron kontraktu z 16 mln odbiorców w warunkach realizowania umowy ciągłej bez możliwości przerwania jej świadczenia

Konieczność kontraktowego zawarowania prawa odbiorcy do dysponowania jego danymi

1. Kwestią kluczową jest rozwiązanie ww kwestii w stanie przejściowym, rozciągniętym na wiele lat, w którym funkcjonować będzie musiał model mieszany, wg reguł dotychczasowych i nowych
2. Swoboda zawierania umów na rynku telekomunikacyjnym nie jest odpowiednim wzorcem ze względu na brak „przymusu” dysponowania usługą telekomunikacyjną
3. Jak – na rynku konkurencyjnym – zmusić odbiorcę do zawarcia umowy na korzystanie z usługi ICT SP i jak mu wytłumaczyć, że umowa z telekomem jest niezbędnym warunkiem realizacji usługi zaopatrzenia w energię elektryczną?

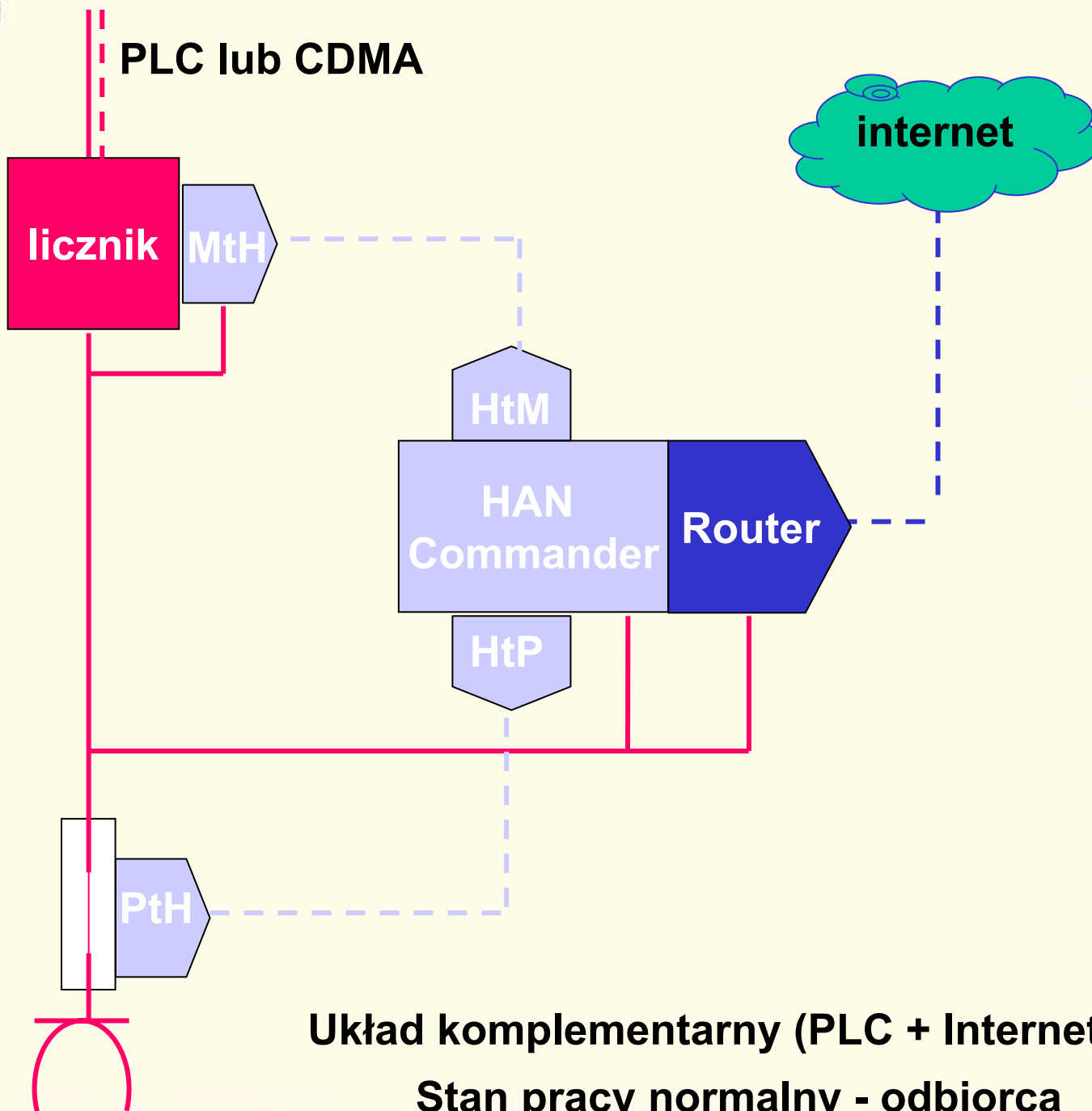
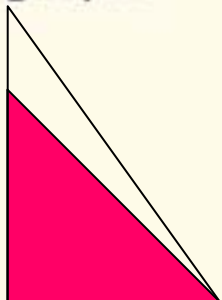
Internet szerokopasmowy jako docelowo wyłączone medium komunikacyjne – jaki sens ma budowa infrastruktury dla PLC?

- 1. Jak – na rynku konkurencyjnym – zmusić odbiorcę do zawarcia umowy na korzystanie z internetu lub GPRS i jak mu wytłumaczyć, że umowa z telekomem jest niezbędnym warunkiem realizacji usługi zaopatrzenia w energię elektryczną?**
- 2. Jak zapewnić pewność funkcjonowania systemu opartego wyłącznie na internecie: dodatkowe wymagania funkcjonalne, których koszt może konkurować z kosztem redundantnego kanału łączności**

Urząd Regulacji
Energetyki

Nastawa
strażnika
mocy

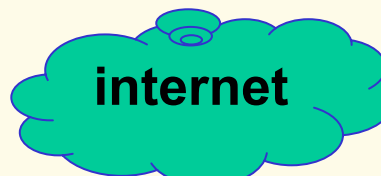

Układ komplementarny (PLC + Internet)

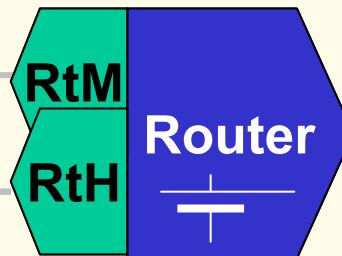
Stan pracy normalny - odbiorca

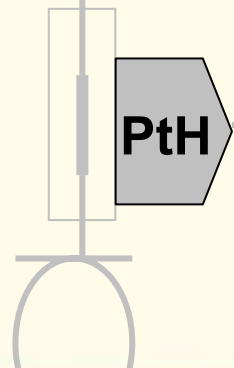
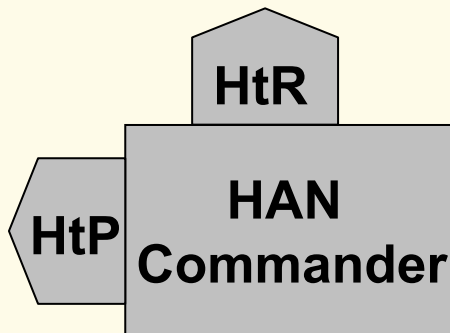
Urząd Regulacji
Energetyki

internet

Nastawa
strażnika
mocy

Sterowane
gniazdo

**Komunikacja bezpośrednia do licznika
wyłącznie przez Internet**

**Utrata zasilania bez podtrzymania pracy routera
powoduje niemożność „podniesienia się” systemu**

4. ICT Service Provider jako niezależna trzecia strona, odpowiedzialna za proces pobierania / transmisji i zarządzanie danymi pomiarowymi

Ryzyko dubla inwestycyjnego w infrastrukturę komunikacyjną

Dualny charakter informacji transmitowanych:

- informacje obligatoryjne, krytyczne dla funkcjonowania KSE, o relatywnie niskim, przewidywalnym wolumenie
- informacje fakultatywne, zwiększające komfort odbiorcy i poszerzające paletę funkcjonalności użytecznych, o praktycznie nieograniczonym wolumenie

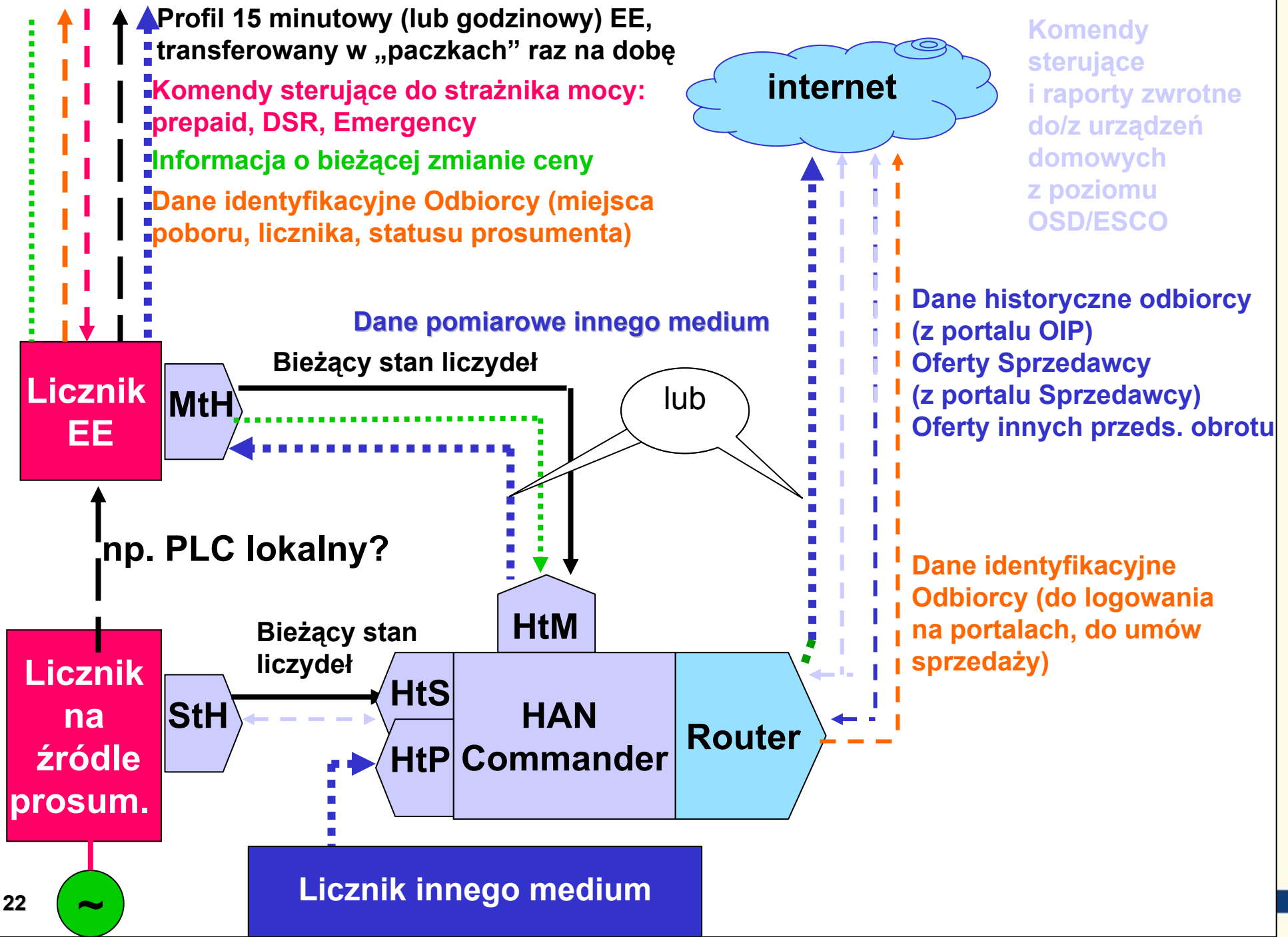
Koszt podziału w strumieni informacji pomiędzy dwa kanały komunikacji nie musi stanowić „zbędnego dubla”, może jedynie odpowiadać obiektywnemu różnicowaniu potrzeb

Katalog informacji transmitowanych

		Obligatoryjne	Fakultatywne	Częstotliwość transmisji	nadawca/odbiorca sygnału
	Dane pomiarowe				
1	do rozliczeń	√		cyklicznie	OIP
2	do bieżącego reagowania w HAN		√	semi online	HAN
3	Informacje dodatkowe istotne do rozliczenia	√		incydentalnie	HAN
	Komendy sterujące				
4	prepaid	√		incydentalnie	OIP
5	DSR operatorski	√		incydentalnie	OSD
6	DSR Sprzedawcy		√	incydentalnie	Sprzedawca
7	DSR ESCO		√	incydentalnie	ESCO
8	sygnał emergency	√		incydentalnie	OSD
	Informacje rynkowe:				
9	informacja o zmianie ceny bieżącej	√		cyklicznie	Sprzedawca
10	nowa oferta sprzedawcy		√	incydentalnie	Sprzedawca
11	oferta nowego sprzedawcy		√	incydentalnie	Sprzedawca
12	dane historyczne		√	incydentalnie	OIP
	Komendy sterujące do urządzeń domowych i raporty zwrotne				
13	z poziomu lokalnego	√		semi online	HAN
14	z poziomu OSD/ESCO		√	semi online	OSD/ESCO
	Dane identyfikacyjne				
15	miejsce poboru, licznik, status prosumenta	√		cyklicznie	OIP
16	dane osobowe do umów, informacje do logowania na portalach,		√	incydentalnie	OIP/Sprzedawca/ESCO

np. PLC lub CDMA

Konfiguracja przepływu informacji

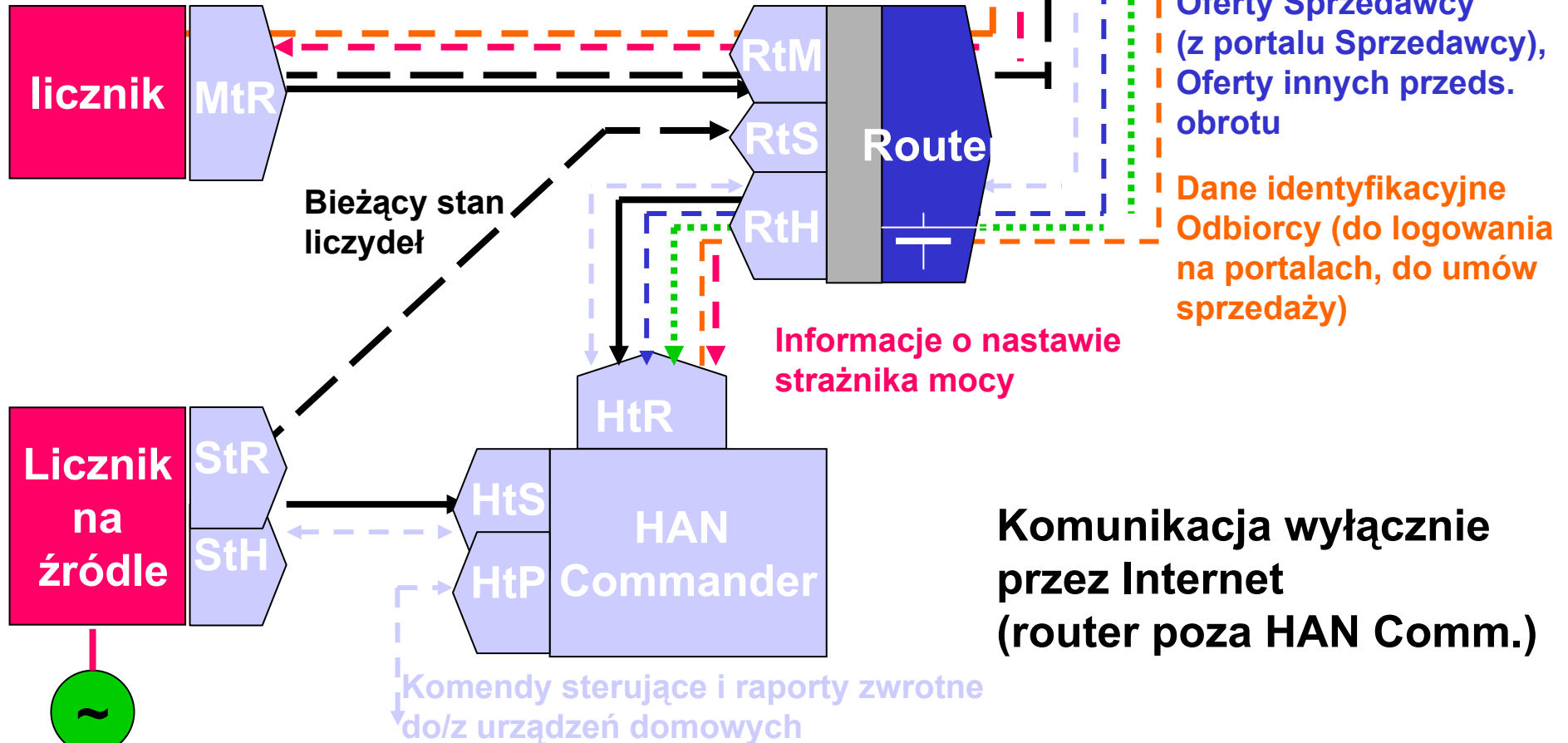
Konfiguracja przepływu informacji

Profil 15 minutowy (lub godzinowy), transferowany w „paczkach” raz na dobę oraz Informacje dodatkowe istotne do rozliczenia, transmitowane incydentalnie

Komendy sterujące do strażnika mocy: prepaid, DSR, Emergency

Informacja o bieżącej zmianie ceny

Dane identyfikacyjne Odbiorcy (miejsca poboru, licznika, statusu prosumenta)

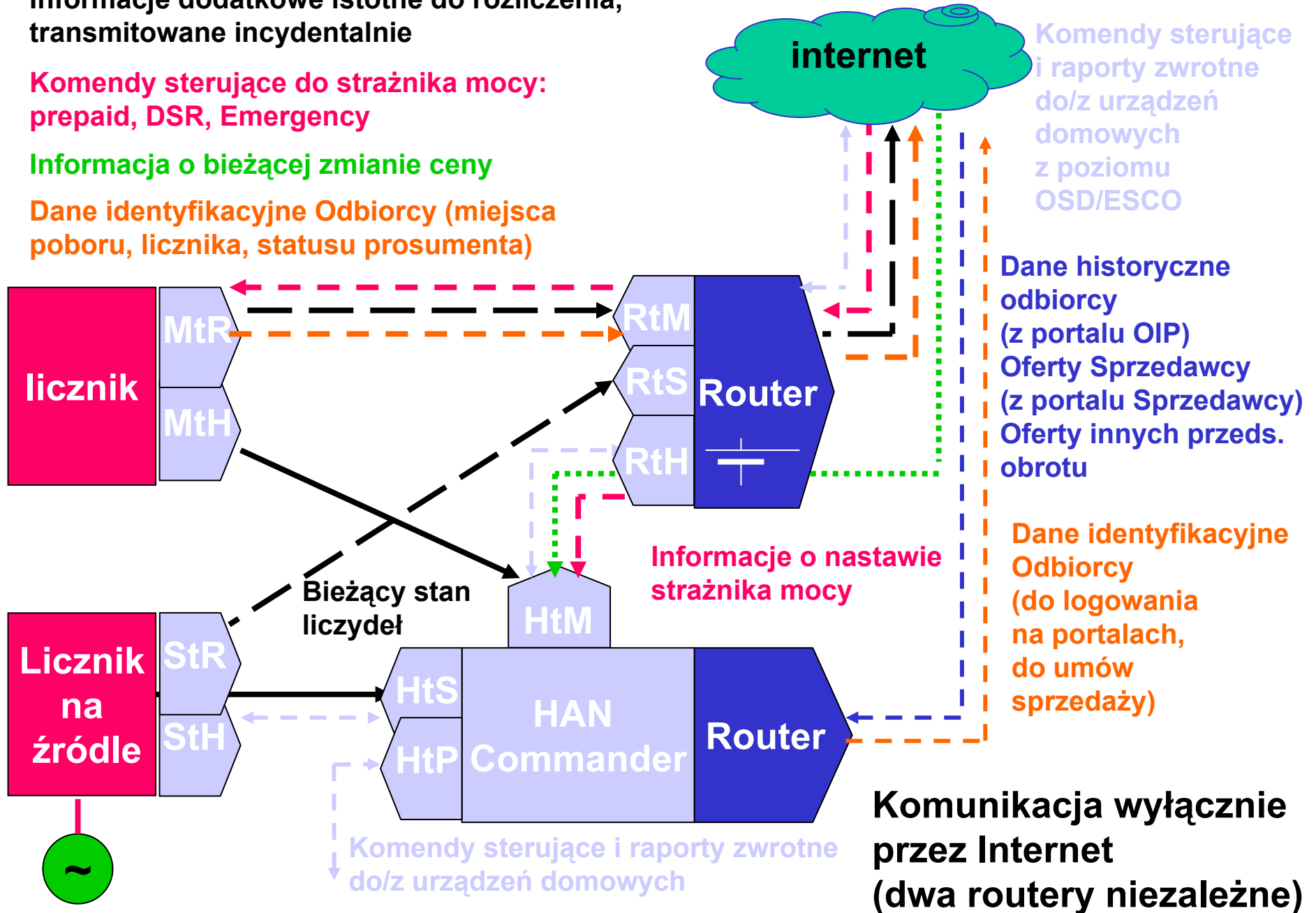
Konfiguracja przepływu informacji

Profil 15 minutowy (lub godzinowy),
transferowany w „paczkach” raz na dobę oraz
Informacje dodatkowe istotne do rozliczenia,
transmitowane incydentalnie

Komendy sterujące do strażnika mocy:
prepaid, DSR, Emergency

Informacja o bieżącej zmianie ceny

Dane identyfikacyjne Odbiorcy (miejsca
poboru, licznika, statusu prosumenta)

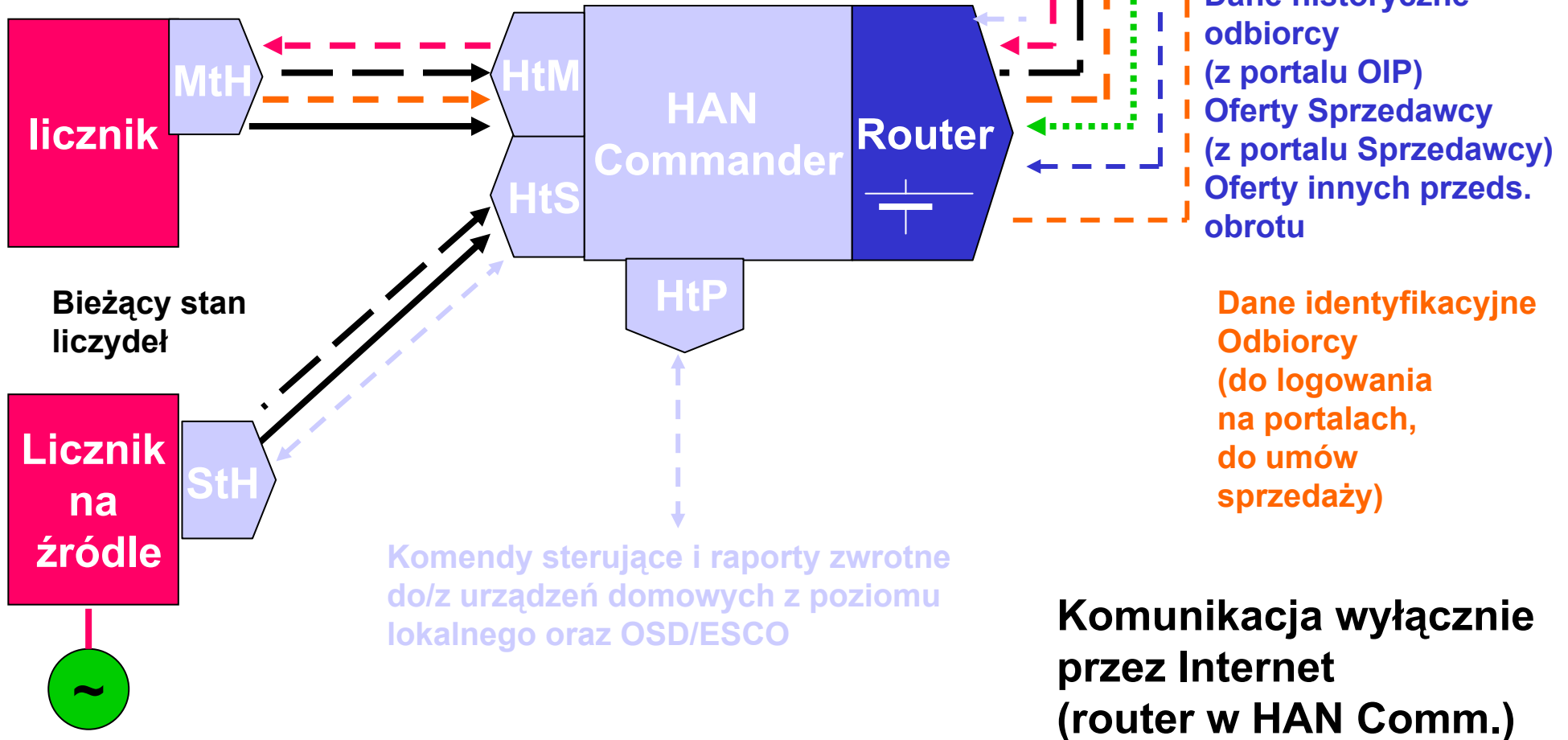
Konfiguracja przepływu informacji

Profil 15 minutowy (lub godzinowy),
transferowany w „paczkach” raz na dobę oraz
Informacje dodatkowe istotne do rozliczenia,
transmitowane incydentalnie

**Komendy sterujące do strażnika mocy:
prepaid, DSR, Emergency**

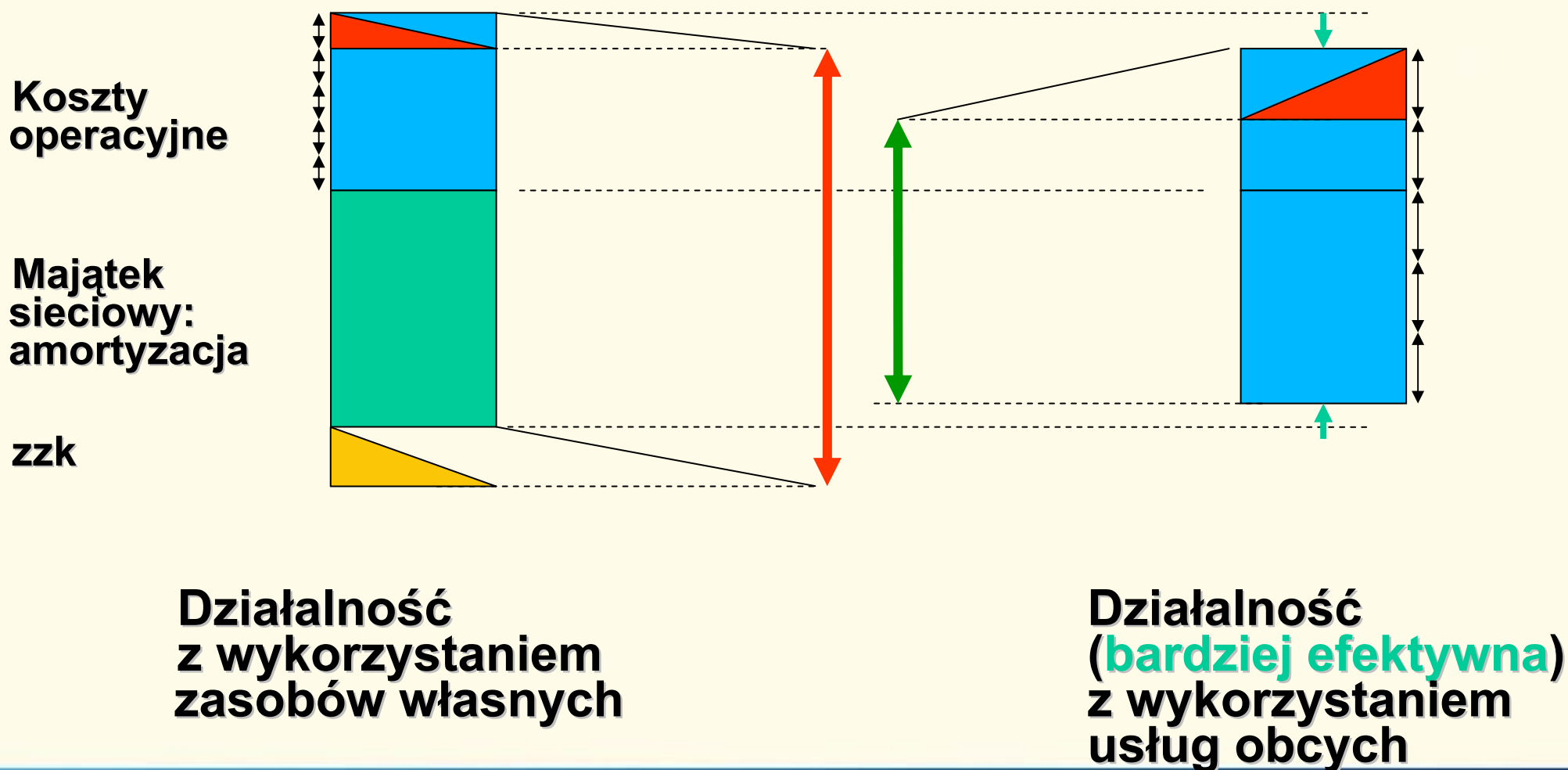
Informacja o bieżącej zmianie ceny

**Dane identyfikacyjne Odbiorcy (miejsca
poboru, licznika, statusu prosumenta)**

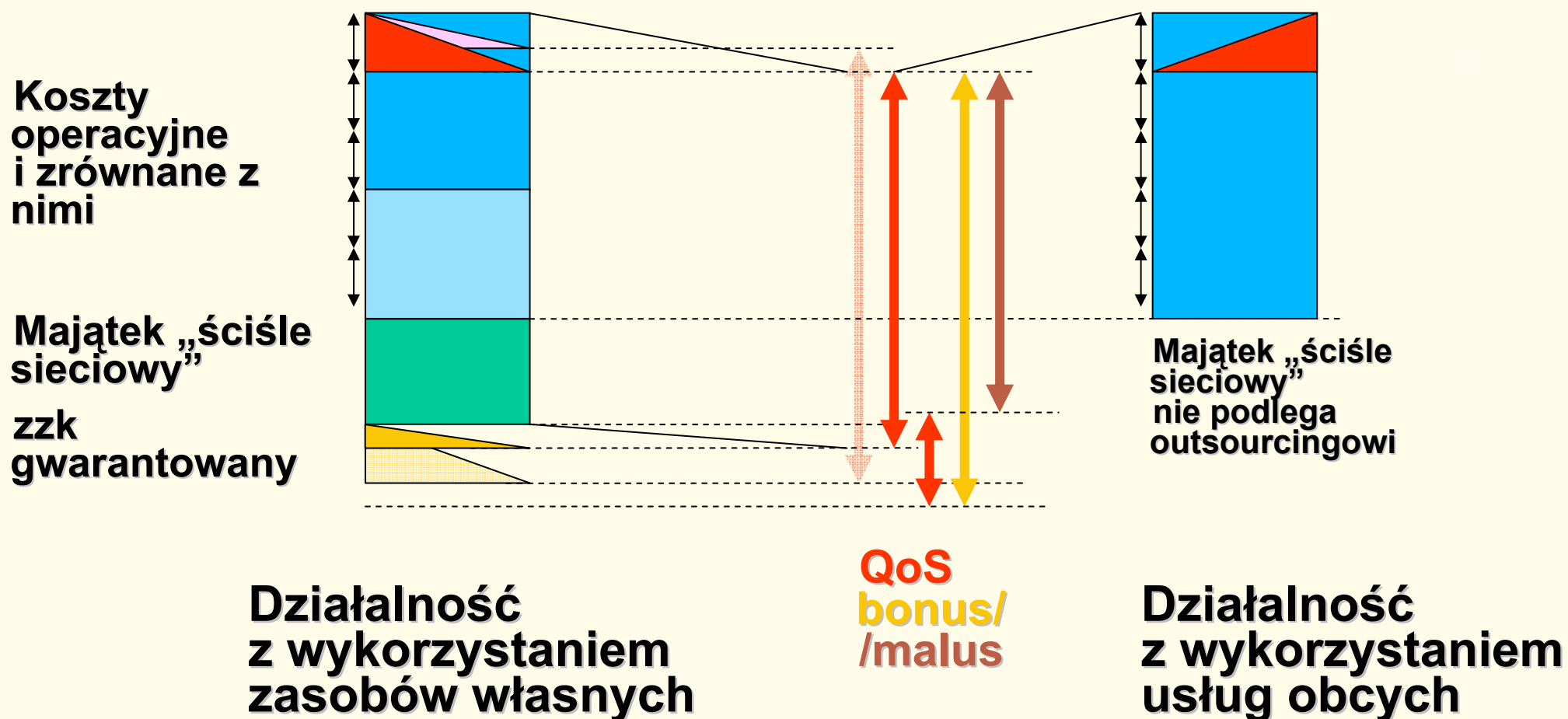
5. Arbitraż: nakłady inwestycyjne vs koszty operacyjne (np. usługi obce) jako determinanta strategii OSD

Gwarantowana stopa zwrotu od majątku sieciowego skutkuje preferencją dla forsowania inwestycji własnych

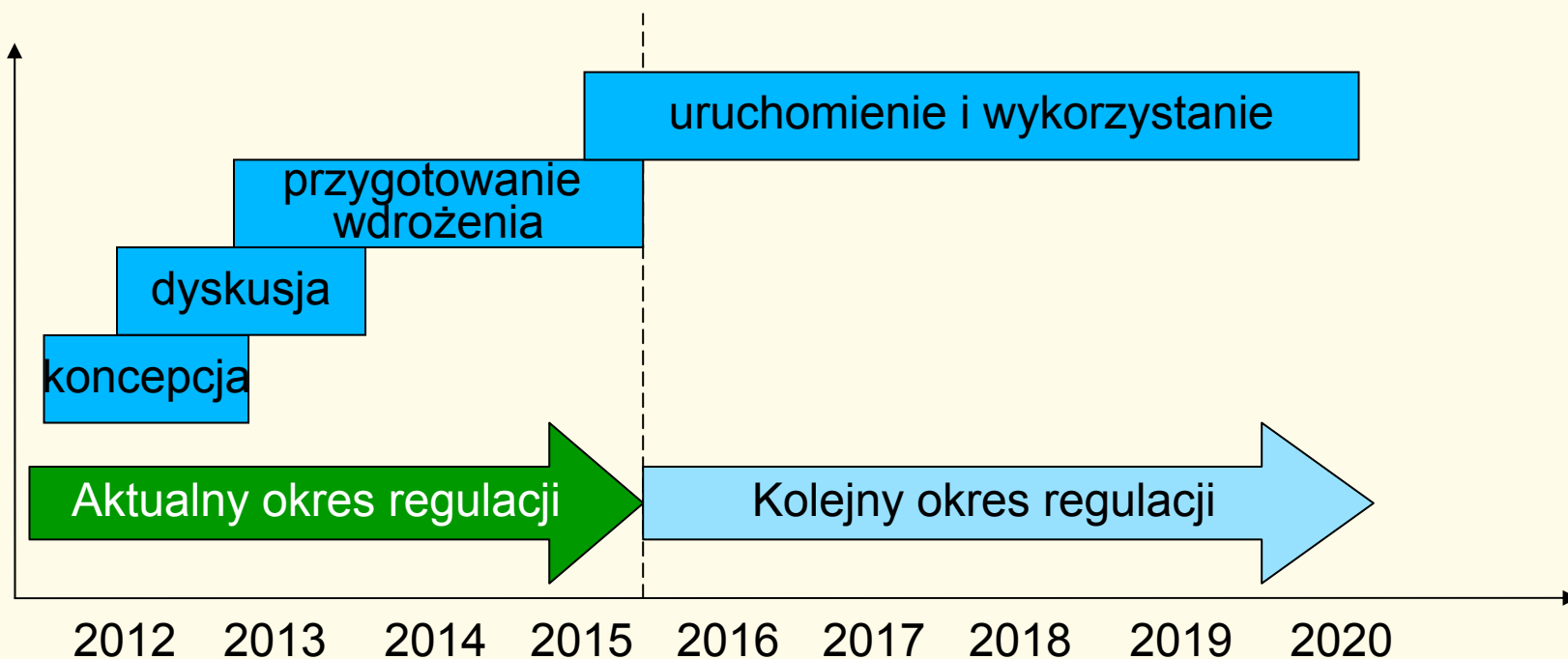
5. Arbitraż: nakłady inwestycyjne vs koszty operacyjne (np. usługi obce) jako determinanta strategii OSD

Jakość energii i obsługi,
a nie wysokość nakładów (wartość majątku sieciowego),
miernikiem efektywności inwestycji i podstawą wynagrodzenia OSD

5. Arbitraż: nakłady inwestycyjne vs koszty operacyjne (np. usługi obce) jako determinanta strategii OSD

Potrzeba zmiany modelu regulacji w zakresie parametrów kluczowych dla wyceny przychodu regulowanego vs aksjomat stabilności reguł regulacyjnych w optyce inwestorskiej

Kluczem do sukcesu

jest dobra współpraca

proste ?

**dziękuję
za uwagę**

**Urząd Regu
Energetyki**

tomasz.kowalak@ure.gov.pl

tel: +48 (22) 661 62 10

fax: +48 (22) 661 62 19

Ilustracje zaczerpnięto z portalu demotywatory.pl

**NIE MA RZECZY
NIEMOŻLIWYCH**

Są tylko ludzie, do których to jeszcze nie dotarło